

Vecmātes arods ir sirdsdarbs; misija – iedrošināt

Kaut arī vecmātes darbs ir fiziski smags un reizēm emocionāli grūts, to ir jāmīl, ar smaidu sejā stāsta Cēsu klīnikas ambulatorā vecmāte Iveta Reķe. Vecmātes galvenā misija ir iedrošināt jaunās māmiņas, un katra jaunā dzīvība atsvēr visas grūtības un ir kā dopings, kas palīdz strādāt tālāk. Novērtējot teju 38 gadus, ko Iveta Reķe veltījusi Cēsu māmiņām un jaundzimušajiem, par viņu iespējams nobalsot Latvijas Ārstu biedrības Gada balvā medicīnā 2016. Kaut arī vecmātes darbs ir fiziski smags un reizēm emocionāli grūts, to ir jāmīl, ar smaidu sejā stāsta Cēsu klīnikas ambulatorā vecmāte Iveta Reķe. Vecmātes galvenā misija ir iedrošināt jaunās māmiņas, un katra jaunā dzīvība atsvēr visas grūtības un ir kā dopings, kas palīdz strādāt tālāk. Novērtējot teju 38 gadus, ko Iveta Reķe veltījusi Cēsu māmiņām un jaundzimušajiem, par viņu iespējams nobalsot Latvijas Ārstu biedrības Gada balvā medicīnā 2016.

Par savu darbu Iveta stāsta Cēsu klīnikas Māmiņu skolā – īpaši izveidotā un iekārtotā kabinetā, kas, kā stāsta viņa pati, bijis viens no profesijas sapņiem, kam palīdzējusi tapt klīnikas vadība, Dzemdību nodaļa un tās vecākā vecmāte Veronika Medne. Tagad tam cauri izgājušas un konsultācijas, apmācības, vingrojumus un citu noderīgu informāciju saņēmušas simtiem māmiņu.

Pirms tam 35 gadi darba mūža aizvadīti Cēsu klīnikas Dzemdību nodaļā. Tagad viņa ir klīnikas ambulatorā vecmāte kopā ar Ainu Nīmani. “Tik lielisku kolēģi meklējama neatrastu,” iesaucas Iveta, slavējot viņas korektumu un profesionalitāti. Viņas strādājot individuāli ar katru pāri vai māmiņu, lai mazinātu satraukumu pirms svarīgā notikuma –

dzemdībām.

“Tā ir mana misija – iedrošināt. Mazināt neziņu, atbildēt uz visiem jautājumiem no savas pieredzes,” skaidro Iveta, neslēpjot nepatiku pret to, ka mūsdienās daudzas jaunās māmiņas salasoties šausmu stāstus internetā un krītot panikā. “Ja varētu, es to internetu uzspridzinātu! Protams, var apskatīties bērnu pārsiešanas, barošanas, vingrojumu vai citus materiālus, bet, cik cilvēku, tik situāciju, un nevienas dzemdības nebūs tādas, kā iepriekš bijušas citai māmiņai,” piebilst pieredzes bagātā vecmāte.

Cēsu klīnika ir Ivetas pirmā un vienīgā darba vieta, līdz ar to likumsakarīgi, ka dzemdības bijušas pieņemtas māmiņām, kuras pašas nākušas pasaulē ar viņas palīdzību. “Tos es jau saucu par saviem mazmazbērniem,” sirsnīgi iesaucas Iveta. Precīzu skaitu pieņemtajām dzemdībām esot grūti nosaukt, bet tas esot tiešām ievēribas cienīgs, un Iveta lēš, ka tas varētu būt 3000 līdz 4000.

“Šo darbu, pašu dzemdību procesu, ir jāmīl. Tik ilgi to darot, tā jau ir mana sirdslieta, es to tiešām mīlu. Turklāt tā ir beznosacījumu mīlestība. Tas, ko mēs iegūstam, palīdzot pasaulē ienākt dzīvībai, nav samaksājams nekādā naudā,” uzsver vecmāte.

Pati sevi Iveta raksturo kā emocionālu esam un norāda, ka dzemdību zālē esot “atstāta” gan matu krāsa, gan daļa veselības. Dzemdības varot ilgt diennakti, un emocionālā iesaiste dzemdībās esot tādā līmenī, ka viņai un kolēģēm bijusi nepieciešama pat psihologa palīdzība. Taču reizēm dzemdības esot tik perfektas, ka tas kalpojot kā dopings. Tiesa, vienalga esot sāpīgi redzēt medijos, ka reizēm vecmātēm tiek pārņemtas profesionālas kļūdas, kas, iespējams, sakņojas patoloģijās vai pašas mātes veselības stāvoklī. “Tādos brīžos līdzī ciešam visas,” neslēpj Iveta.

Vecmāte arī vaļsirdīgi atzīst, ka vēl arvien apgūstot kaut ko jaunu un mācoties, kā arī cenšas nodrošināt, lai Cēsu māmiņām būtu pieejams plašs, visaptverošs informācijas klāsts ar praktiskām zināšanām, nodarbībām, vingrojumiem, pārtīšanas, zīdīšanas padomiem. Tiekot piedāvātas pat grūtnieču vēderdeju nodarbības, bet nākamais sapnis esot par pirts skolas piesaistīšanu māmiņu izglītošanā.

Pēc darba palīdzot atgūties ģimene, bērni, mazbērni un arī bezšķirnes suņuks Kofijs, kas savulaik atrasts mežā, bet nu kļuvis par daļu no Reķu ģimenes. “Manā bērnībā nebija televizoru, esmu pasaku bērns. Un arī tagad eju gulēt ar audiopasakām. Patlaban klausos “Zīļuku”, “Pasakas par ziediem”, “Buratīno”. Dāvanu kartes, kas man tiek uzdāvinātas grāmatnīcās, veltu audiopasakām,” smeļoties stāsta Iveta.

Atmiņās paliekot īpaši pāri un viņu bērniņi, kā arī atkārtotās grūtniecības. Taču psiholoģiski grūtāk esot ar draugu un radu bērniem, tāpēc Iveta par savu lielāko varoņdarbu uzskatot mazmeitiņas Karlīnas pieņemšanu.

“Ja es to mācētu, varētu uzrakstīt ļoti labus memuārus ar novērojumiem no dzemdību zāles, no pāru attiecībām. Tās ir lietas, ko nevar redzēt kino,” smaidot norāda Iveta, kurai pašai jau maijā pasaulē nāks sestais mazbērns.

Par Ivetu Reķi kā Gada vecmāti Latvijas Ārstu biedrības Gada balvā medicīnā 2016 iespējams balsot ŠEIT.

Informāciju sagatvoja
Cēsu novada pašvaldības
Komunikācijas nodaļas vadītājs
Kārlis Pots

Foto:
Cēsu novada pašvaldības
komunikācijas speciālists
Aleksandrs Abramovs